Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0077/2016

15.1.2016

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 123, stk. 2

om gennemførelsen af associeringsaftalerne/de vidtgående og brede frihandelsaftaler med Georgien, Moldova og Ukraine
(2015/3032(RSP))

Petras Auštrevičius, Javier Nart, Marietje Schaake, Johannes Cornelis van Baalen, Dita Charanzová, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Pavel Telička, Ivo Vajgl
for ALDE-Gruppen

B8-0077/2016

Europa-Parlamentets beslutning om gennemførelsen af associeringsaftalerne/de vidtgående og brede frihandelsaftaler med Georgien, Moldova og Ukraine (2015/3032(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til associeringsaftalen af 27. juni 2014 mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Georgien, Moldova og Ukraine på den anden side, samt de ledsagende vidtgående og brede frihandelsaftaler,

– der henviser til Europa-Parlamentets ratificering af disse aftaler i september (Ukraine), november (Moldova) og december (Georgien) 2014 og de ledsagende beslutninger, som Europa-Parlamentet vedtog dengang,

– der henviser til sin betænkning om revision af den europæiske naboskabspolitik, der blev vedtaget i juni 2015, og de relevante beslutninger fra Europa-Parlamentet om den politiske situation i disse tre lande,

– der henviser til associeringsdagsordenerne for perioden 2014-2016, der efterfulgte handlingsplanen for disse tre lande under den europæiske naboskabspolitik (ENP),

– der henviser til statusrapporterne af 18. december 2015 vedrørende Georgiens og Ukraines gennemførelse af handlingsplanen for visumliberalisering,

– der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,

A. der henviser til, at den europæiske naboskabspolitik (ENP) og det østlige partnerskab blev oprettet og udformet for at fremme fred, stabilitet og velstand i Europa gennem støtte til demokratiet, retsstaten og en bæredygtig økonomisk udvikling; der henviser til, at ENP og EU's engagement og partnerskab med de østlige naboer aldrig har været tænkt som en geopolitisk udfordring mod et andet land;

B. der henviser til, at associeringsaftalerne sammen med handelsaftalerne med Georgien og Moldova nu har været i kraft i mere end et år; der henviser til, at det vidtgående og brede frihandelsområde mellem Ukraine og EU trådte fuldt ud i kraft den 1. januar 2016; der henviser til, at skabelsen af et vidtgående og bredt frihandelsområde (DCFTA) mellem EU og Georgien, EU og Moldova og EU og Ukraine udgør en af de mest betydelige gensidige fordele ved aftalerne, da samhandlens betydning for vækst, beskæftigelse, velstand og stabilitet ikke kan bestrides;

C. der henviser til, at der blev indført visumfri rejse mellem EU og Moldova i april 2014, og der henviser til, at de seneste rapporter fra Kommissionen i december 2015 viser, at Georgien og Ukraine nu opfylder kravene i handlingsplanerne for visumliberalisering;

D. der henviser til, at EU's engagement med de østlige partnere har mødt modstand fra Den Russiske Føderation, som kun synes at betragte EU's outreachaktiviteter som geopolitisk konkurrence i et nulsumspil;

E. der henviser til, at Rusland er direkte eller indirekte involveret i konflikter og interne splittelse, der vedrører alle de tre associerede lande - Abkhasien og Sydossetien-konflikterne i Georgien, spørgsmålet om Transnistrien i Moldova og den russiske annektering af Krim og involvering i konflikten i de østlige dele af Ukraine; der henviser til, at disse konflikter undergraver partnerlandenes territoriale integritet, overtræder international ret og svækker den overordnede sikkerhed på det europæiske kontinent;

F. der henviser til, at Den Europæiske Union og dens medlemsstater har vedtaget en række sanktioner og restriktive foranstaltninger over for Den Russiske Føderation og russiske embedsmænd, navnlig som følge af den russiske annektering af Krim og Ruslands direkte involvering i konflikten i den østlige del af Ukraine;

G. der henviser til, at de associerede lande gør målelige fremskridt på mange områder, men samtidig står over for intern politisk pres, hvad angår de politiske, sociale og økonomiske reformer og den demokratiske kultur, der stadig er under udvikling, og oplever pres udefra;

H. der henviser til, at de demokratiske institutioner stadig er svage i de tre associeringslande; der henviser til, at økonomiske interesser blandt nogle af de politiske partier, og altså også blandt ministrene og de udpegede kabinetter, på afgørende måde påvirker opbygningen af demokratiet i landet;

I. der henviser til, at indgåelsen af associeringsaftalerne ikke er et mål i sig selv, men et led i en bredere proces, hvor der stræbes efter et tættere EU-samarbejde med de associerede lande med hensyn til juridiske, økonomiske, politiske og sociale reformer og konvergens; der henviser til, at gennemførelsen af aftalen er afgørende herfor; der henviser til, at denne proces er baseret på de fælles værdier i EU og de associerede lande, der alle er medlemmer af Europarådet;

1. glæder sig over de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af associeringsaftalerne, og den positive virkning som frihandelsaftalerne har haft i form af øget handel og flere forretningsforbindelser, incitamenter til reformer og bidrag til den økonomiske vækst, og gentager, at EU er rede til at gøre en yderligere indsats for at sikre de positive resultater af de gennemførte reformer, overvåge virkningerne af frihandelsaftalerne med grundighed og minimere eventuelle negative virkninger af den nye eksisterende frihandelsordning;

2. understreger, at de associerede lande frit har valgt at indgå i tættere forbindelser med Den Europæiske Union, og at deres valg skal respekteres fuldt ud; gentager, at den europæiske naboskabspolitik og det østlige partnerskab ikke er en geopolitisk udfordring mod en tredjepart, men en langsigtet politik til fordel for stabilitet, velstand og demokrati på det europæiske kontinent, der bygger på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse, retsstaten og markedsøkonomi;

3. understreger, at Rådet for Den Europæiske Union har undertegnet associeringsaftalerne med enstemmighed;

4. glæder sig over Kommissionens positive evaluering af visumliberaliseringen med Ukraine og Georgien i den seneste vurdering af gennemførelse af handlingsplanerne for

visumliberalisering med disse to lande; forventer, at Rådet og medlemsstaterne vil tilbyde de to lande en visumfri rejseordning uden unødig forsinkelse;

5. noterer sig Rådets afgørelse af 21. december 2015 om at forlænge de økonomiske sanktioner mod Rusland, eftersom Minskaftalen endnu ikke er blevet gennemført fuldt ud; understreger, at den fulde gennemførelse af Minskaftalen fortsat spiller en central rolle for stabiliseringen af den østlige del af Ukraine, og at EU's sanktioner vil være gældende indtil Rusland har gennemført sin del af aftalen; minder om, at sanktioner ikke er mål i sig selv, og udtrykker håb om, at Den Russiske Føderation snart vil overholde folkeretten, hvorefter EU kan ophæve sine sanktioner;

6. understreger, at konflikterne i det østlige naboområde har behov for yderligere politiske opmærksomhed fra Den Europæiske Union og fra alle multilaterale sikkerhedsorganisationer i Europa, navnlig OSCE og det tyske OSCE-formandskab; opfordrer EU-Udenrigstjenesten, Rådet og medlemsstaterne til at indtage en mere proaktiv holdning og til at benytte alle diplomatiske og politiske mekanismer, der er oprettet med henblik på at løse disse konflikter; understreger, at hvis en bestemt diplomatisk afviklingsmekanisme ikke giver resultater på trods af mange års indsats, bør nye formater overvejes; minder om, at EU kan handle med stor kraft på den globale scene, når det handler samlet;

7. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til sammen med de associerede lande at udvikle tillidsskabende foranstaltninger, som kan mindske spændingerne over skillelinjer og lette befolkningens lidelser under disse konflikter; understreger i denne forbindelse vigtigheden af det løbende arbejde, som udføres af EU's FSFP-missioner – Den Europæiske Unions grænsebistandsmission (EUBAM) i Moldova og Ukraine og Den Europæiske Unions Observatørmission (EUMM) i Georgien;

8. gentager sin støtte til alle landene i det østlige naboskab, hvad angår deres suverænitet og territoriale integritet, herunder for de tre associerede lande, og understreger, at aftalerne, herunder bestemmelserne om frihandel, bør gennemføres på en måde, der letter løsningen af regionale konflikter;

9. understreger, at tilnærmelsen til EU's lovgivning på områder som konkurrence, offentlige indkøb, beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og det vidtgående og brede frihandelsområde vil bidrage til moderniseringen og diversificeringen af disse økonomier og således give et skub til reformer og bekæmpelse af korruption; forbedringer på området fødevaresikkerhed vil give landene mulighed for at blive berettiget til at eksportere animalske produkter til EU; noterer sig, at tilnærmelsen af sundheds- og plantesundhedsstandarder (SPS) og tekniske forskrifter og standarder til EU's krav bør tilvejebringe positive vækstvirkninger i landbruget og fødevareindustrien;

10. understreger, at retsvæsenet skal være fuldstændig uafhængigt i Georgien, Ukraine og Moldova;

11. understreger også behovet for en reel pressefrihed; udtrykker sin bekymring over alle de sager, hvor ytringsfriheden og pressefriheden står på spil;

12. mener, at parlamentarisk kontrol er en grundlæggende betingelse for demokratisk støtte

til EU's politikker; opfordrer derfor Kommissionen til at gøre det muligt for Europa-Parlamentet regelmæssigt, indgående og rettidigt at overvåge gennemførelsen af DCFTA'en; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge gennemførelsen af DCFTA'en med henblik på at forebygge social og miljømæssig dumping, navnlig i overgangsperioden i nogle sektorer; understreger betydningen af det parlamentariske diplomati og fremhæver i denne henseende det klare behov for at reformere Den Parlamentariske Forsamling Euronest;

13. opfordrer de tre associerede lande til at gøre en yderligere indsats på følgende områder:

for så vidt angår Georgien:

i. bemærker udskiftningen af premierministeren i Georgien i december 2015 og ser med tilfredshed på erklæringerne til fordel for samarbejde med den parlamentariske opposition som et middel til at opbløde den spændte politiske polarisering i landet; mener imidlertid, at erhvervslivet og politikere ikke bør være indbyrdes forbundet, når et demokratisk land ledes;

ii. glæder sig over de georgiske myndigheders nylige reformer for yderligere at styrke stabilitet, uafhængighed og effektivitet i de statslige institutioner, navnlig de retlige institutioner, og bifalder bestræbelserne på at styrke beskyttelsen af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder; mener dog, at disse reformer ikke er omfangsrige nok og ikke er tilstrækkelige til at håndtere de udfordringer, de retslige institutioner står over for, navnlig spørgsmålet om uafhængighed og institutionel integritet over for ubehørig politisk indflydelse; opfordrer mere specifikt til indførelse af en meritbaseret gennemsigtig udvælgelse af dommere og til en ændring af den 3-årige prøveperiode for dommere;

iii. understreger, at al retsforfølgning skal være gennemsigtig, evidensbaseret, forholdsmæssig og uden politisk motivation og strengt bør overholde de efterforskningsmæssige procedurer og princippet om en retfærdig procedure samt gennemføres under fuldstændig overholdelse af principperne om en retfærdig rettergang som fastsat i den europæiske menneskerettighedskonvention; er fortsat bekymret over anklagemyndighedens manglende ansvarlighed og de uklare kriterier, efter hvilke anklagere og efterforskere udnævnes; opfordrer til en fortsat indsats for fuldstændig uafhængighed, effektivitet, upartiskhed og professionalisme inden for retsvæsenet, anklagemyndigheden, indenrigsministeriet samt i den nyligt oprettede sikkerhedstjeneste og ser gerne en større politisk vilje til at oprette mekanismer, der holder disse ansvarlige for deres handlinger;

iv. glæder sig over ændringerne i arbejdsmarkedsloven i Georgien; understreger dog, at sundheds- og sikkerhedslovgivningen i forbindelse med arbejdstagerrettigheder bør stå højt oppe på dagsordenen;

v. gentager sin bekymring over den skæbne, der venter børn i religiøse institutioner, der ikke er under statens tilsyn, og fremhæver regeringens ansvar i henhold til de international menneskerettigheder til at beskytte alle børn mod vold og opfordrer til, at der træffes foranstaltninger til at sikre en effektiv efterforskning og rehabilitering af børn, der bliver mishandlet og/eller seksuelt misbrugt;

vi. opfordrer til en klar, gennemsigtig og menneskerettighedsbaseret politik samt mekanismer for efterforskning, retsforfølgelse og kompensation for krænkelser af menneskerettighederne, og at det sikres, at princippet om retsstaten og princippet om en retfærdig rettergang respekteres fuldt ud i denne proces;

vii. understreger behovet for en bedre politisk kultur og et klima præget af national forsoning; er af den opfattelse, at tilbageholdelserne og fængslingerne af embedsmænd, der har gjort tjeneste under tidligere regeringer, og af medlemmer af den nuværende opposition kan ses som tegn på selektiv retfærdighed; udtrykker bekymring over den mulige anvendelse af retssystemet til bekæmpelse af politiske modstandere, hvilket kan undergrave Georgiens europæiske kurs og de georgiske myndigheders indsats, hvad angår demokratiske reformer; opfordrer alle politiske kræfter til at undgå denne form for instrumentalisering og samtidig gøre en seriøs indsats for at udrydde korruption og misbrug af offentligt embede;

viii. opfordrer den georgiske regering, især med henblik på parlamentsvalget i 2016, til at skabe et gunstigt miljø for frie medier, der fremmer ytringsfrihed og mediepluralisme, og til at tillade, at medierne rapporterer uafhængigt og objektivt uden politisk eller økonomisk pres; udtrykker sin bekymring over de seneste forsøg på at ændre ejerskabet over og den redaktionelle politik for Georgiens mest populære uafhængige tv-kanal, Rustavi 2, samt over mediefriheden i landet: opfordrer i denne henseende til fuldstændig gennemførelse af loven om gennemsigtighed med hensyn til ejerskab af medierne og gentager, at en retsafgørelse ikke bør undergrave uafhængigheden i mediernes redaktionelle linje;

ix. opfordrer den georgiske regering til at iværksætte en reform af valgloven for at sikre en mere forholdsmæssig og pluralistisk repræsentation i overensstemmelse med internationale og europæiske krav og den georgiske forfatningsdomstol;

x. fordømmer bestræbelserne på at opstille mindesmærker og statuer af Josef Stalin og opfordrer de georgiske myndigheder til at tage afstand fra sådanne aktiviteter og til at tage behørigt hensyn til mindet om de millioner af mennesker, der blev ofre for stalinismen;

xi. understreger, at i henhold til det georgiske statistiske kontor (geostat) viser gennemførelsen af de første 12 måneder af den vidtgående og brede frihandelsaftale en forøgelse af EU's import fra Georgien med 15 %, mens EU's eksport til Georgien faldt lidt, med 6,2 %; opfordrer til Georgiens tiltrædelse af energifællesskabstraktaten med henblik på at sikre fuld overholdelse af kapitel 11 i den vidtgående og brede frihandelsaftale;

xii. understreger behovet for at fremskynde gennemførelsen af fødevaresikkerhed på stedet og forbedre samarbejdet mellem forskellige myndigheder i Georgien for at tilvejebringe de ønskede DCFTA-resultater;

xiii. opfordrer den georgiske regering til at sikre en ordentlig inddragelse af civilsamfundet i reformprocessen;

for så vidt angår Moldova:

i. beklager, at parlamentet i Moldova og de politiske partier, der er repræsenteret i parlamentet, endnu ikke har formået at danne en ny regering siden mistillidsafstemningen den 29. oktober 2015 førte til, at regeringen under ledelse af premierminister Valeriu Streleț trådte tilbage; mener, at det nuværende politiske dødvande i Moldova har nået et kritisk punkt, som risikerer at destabilisere landets institutioner og true økonomien, den politiske legitimitet af alle politiske partier og bekæmpelse af korruption, hvilket har en kraftig indvirkning på tilstrømningen af direkte udenlandske investeringer;

ii. opfordrer alle de politiske partier i Moldova til at indgå i seriøse forhandlinger for at finde et flertal for at danne en regering, der kan gå videre med gennemførelsen af de nødvendige reformer, navnlig en stabilisering af økonomien i overensstemmelse med kravene fra Verdensbanken og IMF for at sikre investeringer og offentlige indkøb;

iii. understreger, at Moldindconbank, Moldova Agroindbank og Victoria Bank bør undergå diagnosticerende revisioner, og at alle konstaterede problemer bør behandles straks; bemærker, at tilsynet med banksektoren fortsat er utilstrækkelig; understreger, at det er erhvervslivet, der gennem mere vanskelig adgang til lån bærer omkostningerne i forbindelse med de finansielle kriser;

iv. understreger, at den samlede eksport fra Moldova faldt med 14,8 % efter et år med gennemførelsen af aftalen om et vidtgående og bredt frihandelsområde, og at samhandelen med EU udgjorde den mest stabile, idet eksporten kun faldt med 1,4 %, mens eksporten til SNG og andre partnere faldt mere markant; påpeger især tilfældet vedrørende landbrugsfødevarer, hvor der var høje forventninger, og hvor mange modstandere hævede, at Moldova ikke var konkurrencedygtig, men ændringen i eksporten til EU var positiv med en stigning på 10,8 %;

v. bemærker vedrørende tjenesteydelser, at der fortsat er en række grundlæggende svagheder i den interne lovgivning vedrørende de grundlæggende bestemmelser for etablering og mobilitet af fagfolk og vedrørende forsikringssektoren, hvilket udsætter Moldova for tilsvarende risici som dem, der førte til den globale bankkrise;

for så vidt angår Ukraine:

i. beklager, at Minskaftalen ikke er blevet gennemført fuldt ud, og opfordrer de ukrainske myndigheder såvel som de russiske myndigheder til at gøre alt for en fuld og hel gennemførelse af deres forpligtelser i henhold til denne aftale; glæder sig over arbejdet med de lovgivningsmæssige reformer, der er nødvendige for at opfylde kravene i Minskaftalen, arbejdet med at opfylde handlingsplanen for visumliberalisering og overholde associeringshandlingsplanen, og understreger, at disse reformer, når de er gennemført fuldt ud, vil ændre det ukrainske samfund grundlæggende og forbedre forholdene for de ukrainske borgere;

ii. opfordrer medlemsstaterne til at holde OSCE-missionen fuldt bemandet og fuldt operationel; bemærker anmodningerne fra den ukrainske regering om en udvidet

international fredsbevarende styrke langs den ukrainske-russiske grænse og i distrikterne Lugansk og Donetsk; er enig i, at når situationen tillader det, og som en del af den fulde gennemførelse af Minskaftalen, bør parterne i konflikten tilbydes en EU-ledet FSFP-mission for at hjælpe med opgaver som f.eks. minerydning og hjælp til forberedelserne til lokalvalg og sikring af fri adgang for humanitære hjælpeorganisationer;

iii. gentager opfordringen til fortsat særligt at fokusere på reform af retsvæsenet og bekæmpelse af korruption, som er kritiske forhold for genoprettelsen af den fulde tillid og legitimitet til det ukrainske parlament og de politiske partier i Ukraine;

iv. opfordrer de ukrainske myndigheder, politikere, ledere, politiske partier og andre opinionsdannere til at gøre en yderligere indsats for at samle landet, overvinde den interne splittelse og sætte en stopper for den ofte polariserede politiske kultur i landet; understreger, at de politiske partier skal ændres og blive fuldt ud demokratiske og græsrodsbevægelsesbaserede organisationer og ikke bør afhænge af oligarker, hvad angår finansiering og indflydelse; understreger behovet for en streng gennemførelse af loven om partifinansiering;

v. glæder sig over ikrafttrædelsen af den vidtgående og brede frihandelsaftale den 1. januar 2016 og beklager Den Russiske Føderations beslutning om at begrænse handelen med Ukraine, hvilket er i strid med WTO og bilaterale aftaler; minder om, at Europa-Kommissionen har været involveret i tekniske forhandlinger med Ukraine og Rusland om konsekvenserne af frihandelsaftalen, og at det er første gang nogensinde, at EU har indledt forhandlinger med et tredjeland om en bilateral aftale; håber, at disse forhandlinger kan fortsætte og skabe konkrete resultater; opfordrer derfor Den Russiske Føderation til at afstå fra yderligere handelsrestriktioner og til at indlede en mere konstruktiv dialog med både EU og Ukraine;

vi. bemærker, at Ukraine har oplevet et fald i dets samlede eksport i første halvdel af 2015, og at en ændring i den regionale struktur af eksporten har betydet, at den andel af eksporten, som går til EU, er forblevet stabil på omkring 30 % af den samlede eksport;

vii. opfordrer Ukraine til at tilpasse sin lovgivning til EU's, hvad angår selskabsret, selskabsstyring regnskabs- og revisionsvæsen, og til at fjerne sine eksportrestriktioner på træ, der er i strid med associeringsaftalens artikel 35 og WTO's bestemmelser;

viii. glæder sig over Ukraines beslutning om at fjerne sine beskyttelsesforanstaltninger vedrørende personbiler i overensstemmelse med WTO's afgørelse af 20. juli 2015 og bifalder fjernelsen af det særlig erga omnes toldtillæg på grundlag af betalingsbalance-ubalancer, som Ukraine indførte ved udgangen af 2014;

14. opfordrer til en hurtig gennemførelse af den reform, der blev iværksat i 2015; bemærker, at alle energipriser fra 1. april 2016 bør harmoniseres for at undgå yderligere privilegerede arbitrager til fordel for visse insidere, og at der bør skabes et reelt marked for gas og elektricitet, der bør oprettes og overvåges af en reel uafhængig tilsynsmyndighed;

15. understreger nødvendigheden af at fremme frie medier og ytringsfriheden som et grundlæggende fundament, samtidig med at bestræbelserne på at bekæmpe misinformation og forbedre den strategiske kommunikation af EU's politikker og aktiviteter i de østlige nabolande skal forbedres, herunder for de tre associerede lande, i forbindelse med de aktiviteter, der gennemføres af EU's East StratCom Task Force, der er en nyetableret struktur i EU-Udenrigstjenesten;

16. påpeger, at Georgien, Moldova og Ukraine – ligesom enhver anden europæisk stat – i medfør af artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union kan ansøge om at blive medlem af Unionen, såfremt landet overholder de demokratiske principper, respekterer de grundlæggende frihedsrettigheder og menneske- og mindretalsrettighederne samt sikrer retsstatsprincipperne;

17. gentager sin opfordring til en fornyelse af den europæiske naboskabspolitik, baseret på klare og ambitiøse politiske visioner, og bemærker, at der eksisterer et politiske behov for at tale med én stemme; gentager sin opfordring til, at der udpeges EU-særrepræsentanter for Øst og Syd, der skal have til opgave at sikre politisk koordinering af en revideret politik;

18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til præsidenterne, parlamenterne og regeringerne i Georgien, Moldova og Ukraine og til Rådet, Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten samt til Europarådet.